REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KUVENDI

GRUPI PARLAMENTAR I PARTISË SË LIRISË

Nr.___prot **Tiranë ___ Nëntor, 2027**

DREJTUAR: KUVENDIT TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

AMENDAMENT: PËR DISA NDRYSHIME NË PROJEKTLIGJIN "PËR BUXHETIN E VITIT 2027"

Në mbështetje të neneve 71 dhe 83 të Rregullores së Kuvendit të Shqipërisë, Grupi Parlamentar i Partisë së Lirisë kërkon:

Në projektligjin "Për Buxhetin e Vitit 2027", të bëhet ndryshimi, si më poshtë vijon:

NENI 1

Në Tabelën e shpenzimeve të Ministrive dhe Institucioneve Buxhetore, totali i Shpenzimeve Korrente i Programit 03440 të Ministrisë së Drejtësisë, Sistemi i Burgjeve, të bëhet nga 9,116,845 ku 5,635,540 janë shpenzime për pagat, në **11,089,284 që përfaqëson një rritje prej 35 % të fondit të pagave.**

Në masën 35% të shtohen edhe pagesat për orët shtesë të punës, shpërblimet dhe dietat.

NENI 2

Ky ndryshim të pasqyrohet në të gjitha nenet, tabelat dhe anekset shoqëruese të ligjit.

R E L A C I O N

PËR AMENDAMENTIN PËR DISA NDRYSHIME NË PROJEKTLIGJIN "PËR BUXHETIN E VITIT 2027"

Puna në sistemin penitenciar përfaqëson një nga veprimtaritë më të vështira, më të rrezikshme dhe më të ngarkuara psikologjikisht në administratën publike.

Punonjësit e Policisë së Burgjeve ushtrojnë një funksion me përgjegjësi të veçantë shtetërore, duke garantuar sigurinë, rendin, disiplinën dhe funksionimin e institucioneve të ekzekutimit të vendimeve penale. Për vetë natyrën e këtij shërbimi, ata përballen çdo ditë me kushte të vështira pune, rreziqe të vazhdueshme, presion të lartë psikologjik dhe situata që kërkojnë vigjilencë, profesionalizëm dhe gatishmëri të pandërprerë.

Megjithëse rëndësia dhe vështirësia e këtij profesioni njihen edhe në kuadrin ligjor që rregullon sistemin penitenciar, ky vlerësim nuk është reflektuar prej vitesh në mënyrë të drejtë dhe proporcionale në trajtimin financiar të punonjësve. Ekziston një mospërputhje e dukshme ndërmjet nivelit të përgjegjësisë, rrezikut dhe ngarkesës që mbart kjo detyrë, nga njëra anë, dhe shpërblimit financiar që përfitojnë punonjësit, nga ana tjetër.

Në këto kushte, rritja e pagave të punonjësve të Policisë së Burgjeve nuk duhet konsideruar thjesht si një përmirësim i zakonshëm i të ardhurave të tyre, por si një domosdoshmëri për të garantuar dinjitetin profesional, sigurinë ekonomike dhe qëndrueshmërinë e këtij shërbimi me rëndësi jetike për shtetin e së drejtës.

Punonjësit e Policisë së Burgjeve ushtrojnë detyrën në një mjedis të mbyllur, me karakteristika të veçanta sigurie, ku përballja me persona me rrezikshmëri të ndryshme shoqërore, situata konfliktuale, episode dhune, kërcënime dhe tentativa për cenimin e rendit e të sigurisë janë pjesë e realitetit të përditshëm të punës.

Përgjegjësia e tyre nuk kufizohet vetëm në ruajtjen fizike të institucioneve apo mbikëqyrjen e personave të privuar nga liria. Ata duhet të parandalojnë incidentet, të ndërhyjnë në situata emergjente, të garantojnë sigurinë e personelit dhe të të burgosurve, si dhe të përballojnë situata të paparashikueshme, të cilat mund të rrezikojnë jetën dhe integritetin e tyre fizik.

Ky realitet shoqërohet me stres të vazhdueshëm, ngarkesë të lartë emocionale dhe pasoja të drejtpërdrejta në shëndetin fizik e psikologjik të punonjësve. Puna në turne, shërbimi gjatë natës, festave zyrtare dhe fundjavave, si dhe pamundësia për të pasur një ritëm të zakonshëm jetese familjare e sociale, e bëjnë edhe më të vështirë ushtrimin e këtij profesioni.

Një tjetër problematikë që ndikon drejtpërdrejt në kushtet e punës është largësia e institucioneve të ekzekutimit të vendimeve penale nga qendrat e banuara dhe vendbanimet e punonjësve. Shpenzimet e transportit, koha e gjatë e udhëtimit dhe vështirësitë e lëvizjes, veçanërisht për ata që punojnë në turne të ndryshme, përbëjnë një barrë të shtuar ekonomike dhe familjare, e cila nuk reflektohet në mënyrë të mjaftueshme në pagën që marrin.

Një faktor tjetër rëndues është mbipopullimi në institucionet e vuajtjes së dënimit. Rritja e numrit të personave që duhet të mbikëqyren dhe të kontrollohen, pa një rritje proporcionale të burimeve njerëzore dhe kapaciteteve mbështetëse, shton ndjeshëm ngarkesën e punës për çdo punonjës. Më shumë persona nën mbikëqyrje nënkuptojnë më shumë përgjegjësi, më shumë orë shërbimi, më shumë situata potencialisht konfliktuale dhe, për rrjedhojë, më shumë stres e rrezik gjatë ushtrimit të detyrës.

Këto vështirësi nuk janë të izoluara apo të përkohshme, por përbëjnë problematika strukturore të sistemit, të cilat kërkojnë një përgjigje konkrete dhe të qëndrueshme nga institucionet shtetërore.

Një pagë dinjitoze është jo vetëm një e drejtë e ligjshme e punonjësve, por edhe një instrument për të garantuar qëndrueshmërinë e administratës penitenciare, për të ruajtur personelin e kualifikuar dhe për të ndërtuar një sistem më të sigurt, më profesional dhe më efikas.

Përmirësimi i trajtimit financiar duhet parë gjithashtu si një investim në sigurinë publike. Një administratë penitenciare e motivuar, e qëndrueshme dhe e mbështetur ekonomikisht është parakusht për garantimin e rendit dhe sigurisë në institucionet e vuajtjes së dënimit, si dhe për përmbushjen me sukses të misionit të tyre ligjor.

Për të adresuar këto problematika dhe për të vendosur një raport më të drejtë ndërmjet përgjegjësive të veçanta të punonjësve të Policisë së Burgjeve dhe trajtimit të tyre financiar, **propozohet rritja me 35 për qind e pagës së punonjësve të sistemit të burgjeve**.

Kjo rritje prej 35 për qind propozohet të përfshijë gjithashtu pagesat për orët shtesë të punës, shpërblimet dhe dietat, duke siguruar një përmirësim të plotë të trajtimit ekonomik të tyre.

Kjo rritje synon të kompensojë, në një masë më të drejtë, vështirësitë e jashtëzakonshme të këtij profesioni, ekspozimin ndaj rrezikut, ngarkesën e lartë psikologjike, shërbimin me turne dhe kushtet e vështira në të cilat ushtrohet detyra.

Propozimi për rritjen 35 për qind të pagës dhe të shpërblimeve nuk është një kërkesë e shkëputur nga realiteti i punës, por një masë konkrete për të ngushtuar hendekun ndërmjet rëndësisë së funksionit publik që kryejnë këta punonjës dhe vlerësimit ekonomik që marrin për këtë shërbim.

Është e papranueshme që punonjësit të cilëve shteti u beson përgjegjësinë për të garantuar sigurinë në institucionet e burgimit, të përballen njëkohësisht me pasiguri ekonomike, kushte të vështira jetese dhe mungesë të një vlerësimi të përshtatshëm për sakrificën e tyre profesionale.

Në përfundim, miratimi i këtij projektligji përbën një ndërhyrje të nevojshme për të korrigjuar një padrejtësi në trajtimin financiar të punonjësve të Policisë së Burgjeve dhe për të njohur në mënyrë konkrete vështirësitë dhe përgjegjësitë e veçanta të këtij profesioni.

Shteti nuk mund të kërkojë sakrificë të përditshme nga ata që mbajnë mbi supe sigurinë e burgjeve, duke i lënë vetë të përballen me pasigurinë ekonomike dhe braktisjen institucionale. Dinjiteti i këtij shërbimi duhet të fillojë nga dinjiteti i atyre që e kryejnë atë.

DEPUTETËT PROPOZUES

Tedi Blushi **Erisa Xhixho**

Edmond Haxhinasto **Brunilda Haxhiu**